

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **M. A.**
státní příslušnost Maroko
t.č. Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní Lhoty 234

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, odbor cizinecké policie**
sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. KRPT-209651-48/ČJ-2022-070022 ze dne 28. listopadu 2022, ve věci prodloužení doby zajištění za účelem správního vyhoštění

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce je podle svých tvrzení ve správním řízení státním příslušníkem Maroka (jeho totožnost a státní příslušnost dosud nebyly věrohodně ověřeny) a dne 1. 9. 2022 přicestoval do České republiky (z Maďarska na podvozku kamionu). Žalovaný rozhodl dne 2. 9. 2022 o jeho zajištění za účelem realizace správního vyhoštění na dobu 90 dnů [podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o

změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále též jen „zákon o pobytu cizinců“)]. Žalovaný odůvodnil zajištění žalobce tím, že - stručně řečeno - vstoupil na území České republiky bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu a existuje reálná obava, že se nepodrobí rozhodnutí o správním vyhoštění. Stanovenou dobu zajištění odůvodnil žalovaný předpokládanou složitostí přípravy výkonu správního vyhoštění žalobce, zahrnující také ověření jeho totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu.

2. Následně rozhodl žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též jen „napadené rozhodnutí“) o prodloužení doby zajištění žalobce o 60 dnů. Žalovaný zopakoval důvody zajištění žalobce, jakož i důvody, pro které mu nelze uložit místo zajištění alternativní zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců, ke kterým patří jeho neoprávněný vstup na území České republiky (bez dokladu totožnosti a oprávnění k pobytu), skutečnost, že nemá na území České republiky žádnou stálou adresu ani prostředky na složení finanční záruky (kauce), nechce v České republice setrvat a jeho cílovou zemí je Itálie. Uložení mírnějších opatření proto považuje žalovaný za neúčelné a zjevně nedostatečné. Dále žalovaný uvedl, že se v době trvání dosavadní lhůty zajištění nepodařilo realizovat správní vyhoštění žalobce. Konkrétně žalovaný poukázal na to, že ke dni 29. 11. 2022 neexistuje v tomto směru reakce Vyslanectví Marockého království týkající se zjištění. Pro objektivní překážky tak dosud nebylo vyhoštění realizováno. Při stanovení délky zajištění přihlédl žalovaný k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů (zajištění letenky nebo vyjednání průvozu přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu, komunikace se státem o vzetí cizince zpět).
3. Proti rozhodnutí o prodloužení zajištění (napadené rozhodnutí) podal žalobce dne 7. 12. 2022 včasnou žalobu, ve které navrhoval zrušení rozhodnutí s tím, že jeho zajištění musí být bez zbytečného odkladu ukončeno. V žalobě namítl, že napadeným rozhodnutím byla zkrácena jeho práva a žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád), ale především článek 8 Listiny základních práv a svobod a článek 5 Úmluvy o lidských právech. Žalobce v žalobě brojí jak proti samotnému zajištění, tak proti nevyužití zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců a také proti stanovené délce zajištění. Již na tomto místě však považuje krajský soud za vhodné zdůraznit, že žalobce v žalobě netvrdí a neprokazuje žádné konkrétní důvody, které by bránily jeho zajištění nebo návratu do Maroka a jeho námitky se spíše týkají nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby, zopakoval dosavadní průběh řízení a nosné důvody napadeného rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že ředitelství služby cizinecké policie je v otázce ověření totožnosti žalobce a následného vydání náhradního cestovního dokladu odkázáno na Velvyslanectví Maroka. Žalovaný poukázal na zkušenosti při zjišťování totožnosti osob a vydávání náhradních cestovních dokladů marockým občanům od začátku roku 2022 s tím, že doba ověřování totožnosti se pohybuje od 90 do 120 dnů. V poslední době se však spolupráce s Velvyslanectvím Maroka zlepšila.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání [obojí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

6. O žalobě rozhodl krajský soud v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalobce ve lhůtě do 5 dnů od podání žaloby nenavrhł konání ústního jednání.
7. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud ze správního spisu, když žádné jiné důkazy ani nebyly navrženy.
8. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce byl na území České republiky kontrolován policejní hlídkou dne 1. 9. 2022 v 14:45 v obci Lanžhot spolu s 2 cizinci a bylo zjištěno, že nedisponují žádným platným cestovním dokladem ani platným povolením k pobytu. Cizinci byli vzápětí policejní hlídkou zajištěni podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Žalovaný ještě téhož dne oznámil žalobci zahájení řízení o správním vyhoštění a žalobce vyslechl. Žalobce při výslechu mimo jiné uvedl, že je zdravý, Maroko opustil asi před rokem v září, protože tam není práce, nejprve pobýval asi 9 měsíců v Turecku, potom po řece odcestoval do Řecka. V Řecku byl asi měsíc, potom přešel do Srbska, kde zaplatil převaděči 250 € a jel do Maďarska. V Maďarsku šel ještě se dvěma muži asi dva dny pěšky, až došli na parkoviště, kde parkovaly kamiony, pod jeden vlezli, a na podvozku jeli asi 6 až 7 hodin. Po zastavení si jich řidič všiml a odehnal je pryč. Podle cedulí poznal, že jsou v České republice. Šli kousek pryč a následně je chytila policie. Žádný doklad totožnosti nemá, cestovní pas nechal v Turecku. Cílem jeho cesty je Itálie, chce tam požádat o mezinárodní ochranu. K dotazu na jeho ekonomické poměry žalobce podle protokolu uvedl „Nemám nic.“ Dále vypověděl, že je v České republice poprvé, žádné příbuzné zde nemá. Žalovaný rozhodl dne 2. 9. 2022 s odkazem na § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Tuto délku žalovaný odůvodnil předpokládanou složitostí přípravy výkonu správního vyhoštění. Poukázal především na to, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, proto je nutné zajistit doklad náhradní, což vyžaduje vyčkat na reakci státu, jehož je zajištěný cizinec občanem, která se obvykle u třetích zemí pohybuje od 40 do 60 dnů. Žalovaný dále podle odůvodnění rozhodnutí přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů (obstarání letenky nebo zajištění průvozu přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu), přičemž doba zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů. Téhož dne rozhodl žalovaný o správním vyhoštění žalobce a stanovil dobu 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 13. 9. 2022 (zjištěno z doložky na písemném vyhotovení rozhodnutí o vyhoštění). Podle spisu žalovaný činil úkony za účelem zjištění totožnosti žalobce a realizace správního vyhoštění (již dne 2. 9. 2022 požádal o zhotovení 8 ks dokladových fotografií žalobce, ještě téhož dne požádal ředitelství služby cizinecké policie o ověření totožnosti a zabezpečení vydání náhradního cestovního dokladu žalobce). Podle úředního záznamu ze dne 28. 11. 2022 hovořil inspektor žalovaného s pracovníkem ředitelství služby cizinecké policie, který uvedl, že žádost na ambasádu Marockého království ohledně ověření totožnosti žalobce zaslal již 22. 9. 2022, do dnešní doby však nepřišla žádná odpověď. Z praxe je známo, že zastupitelský úřad Maroka sice reaguje, ale s větším časovým odstupem. Vzápětí rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím o prodloužení zajištění žalobce o 60 dnů.
9. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o prodloužení doby zajištění žalobce (již zajištěného z důvodu realizace správního vyhoštění na dobu 90 dnů) o dalších 60 dnů.

Žalobce brojí jednak proti samotnému trvání jeho zajištění, tak proti délce 60 dnů, na kterou bylo jeho zajištění prodlouženo.

10. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí, že policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
11. Podle § 124 odst. 3 téhož zákona, policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.
12. Předně je třeba zdůraznit, že podle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců je povinností cizince pobývat na území (České republiky) pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu. Žalobce v žalobě nezpochybnil závěr žalovaného, podle kterého obě tyto povinnosti porušil a z jeho podání ani obsahu správního spisu se nepodává, že by pro něj platila výjimka z výše uvedených povinností, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle jiného zákona. Logickým a předpokládaným důsledkem neoprávněného pobytu cizince na území České republiky je jeho vyhoštění, nejsou-li dány zákonné překážky pro tento postup, které však v případě žalobce zjištěny nebyly. Do doby, než bude možné správní vyhoštění fakticky realizovat, lze cizince podle shora citovaného § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit, pokud je (mimo jiné) důvodné nebezpečí, že by mohl vyhoštění mařit nebo ztěžovat.
13. Krajský soud sdílí závěr žalovaného, že taková situace v posuzované věci nastala, resp. že důvody zajištění i po uplynutí původní 90 denní lhůty trvají. Z výpovědi žalobce před správním orgánem vyplývá, že z Maroka odešel pro nedostatek práce, již několik měsíců se pohybuje po Evropě (Turecko, Řecko, Srbsko, Maďarsko) a jeho cílovou zemí je Itálie. Nejvyšší správní soud již ve svých dřívějších rozhodnutích vyslovil, že cizince lze podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajistit mimo jiné právě v případě, že jde o nelegálně pobývajícího cizince deklarujícího záměr pokračovat do další země EU (viz zejm. body 29 a 30 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2016 č. j. 8 Azs 171/2015-52, č. 3429/2016 Sb. NSS).
14. Pokud jde o námitky týkající se (ne)využití zvláštních opatření, tak krajský soud v obecné rovině souhlasí se žalobcem, že před rozhodnutím o zajištění by měl správní orgán zvažovat využití mírnějších (tzv. zvláštních) opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců (povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, složení finanční záruky, povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo zdržovat se v místě

určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly) namísto zajištění, ale současně sdílí důvody uvedené v napadeném rozhodnutí, pro které žalovaný k jejich aplikaci nepřistoupil. Volba zmíněných zvláštních opatření je totiž vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložením nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017 č. j. 1 Azs 349/2016-48 nebo ze dne 16. 5. 2019 č. j. 10 Azs 48/2019-33). V tomto směru nejde jen o to, že by se žalobce nacházel v České republice nelegálně, což by samo o sobě zřejmě důvodem pro vyloučení zvláštních opatření nebylo, ale žalobce především neuvedl (ve správním řízení ani v žalobě) nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že by mírnější opatření byla v jeho případě realizovatelná. Žalobce nemá v České republice žádné příbuzné či známé, z jeho výpovědí nevyplývá, že by měl místo, kde by se po dobu do okamžiku realizace jeho vyhoštění zdržoval ani nemá finanční prostředky, které by nabídl jako záruku. To vše s přihlédnutím k jeho shora popsané pobytové historii (nejen v ČR, ale i v Evropě) a jeho cílové zemi Itálii podporuje důvodné obavy, že žalobce nebude dobrovolně vyčkávat na území České republiky až do okamžiku, než bude možné realizovat jeho vyhoštění. Za tohoto stavu postupoval žalovaný správně, pokud zajištění žalobce prodloužil, protože důvody zajištění trvají a jiná alternativa nepřicházela v úvahu.

15. K námitkám týkajícím se délky doby, na kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo, je nutné předeslat, že délka zajištění je v § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ponechána na úvaze správního orgánu a je omezena celkovou přípustnou dobou trvání zajištění v délce 180 dnů ode dne omezení osobní svobody, která může být ve výjimečných případech ještě prodloužena. Úvaha správního orgánu musí samozřejmě odpovídat tomu, že zajištění představuje mimořádný institut, kterým dochází k citelnému zásahu do jednoho ze základních práv cizince, proto může být při splnění podmínek uloženo pouze na nezbytnou dobu. Žalovaný původní délku zajištění v trvání 90 dnů prodloužil napadeným rozhodnutím o 60 dnů na celkových 150 dnů ode dne omezení osobní svobody žalobce. Nepřekročil tak maximální možnou délku zajištění cizince stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (180 dnů). Žalovaný odůvodnil prodloužení zajištění tím, že v době trvání dosavadní lhůty nebylo možné zajistit realizaci správního vyhoštění. Současně na straně 6 rozhodnutí uvedl, že je mu z běžné praxe známo, že v případě cizince existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států Evropské unie, a to ve stanovené době trvání zajištění, neboť v daném případě neexistuje překážka trvalejší povahy, která by zabráňovala cizince z území členských států vyhostit. Jedná se sice o velmi stručné a spíše obecné odůvodnění, ale ve spojení s rozhodnutím o prvotním zajištění a obsahem správního spisu v soudním přezkumu ob stojí. Není totiž vyloučeno, aby důvody pro prodloužení zajištění byly stejné, jako důvody pro původní zajištění, pokud přetrvávají a zajištění je prodloužováno z důvodu delšího času potřebného k provedení potřebných administrativních úkonů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2019 č. j. 4 Azs 5/2019-24). Jak již bylo uvedeno výše, tak v původním rozhodnutí o zajištění odůvodnil žalovaný dobu zajištění žalobce v délce 90 dnů tím, že je třeba ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu, což vyžaduje součinnost orgánů jeho domovského státu a reakce třetích zemí se pohybuje v délce od 40 do 60 dnů. Zbytek pak byl vyčleněn pro úkony spojené se zajištěním samotné přepravy žalobce (zajištění letenky nebo průvozu přes třetí země), jejichž délku žalovaný odhadl na 30 dnů. Ze spisu je zřejmé, že jsou činěny úkony směřující ke zjištění totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu a nyní (resp. v době vydání

napadeného rozhodnutí) se čeká na reakci ze strany marockých úřadů. Délka této doby přitom nebyla ještě v době vydání napadeného rozhodnutí postavena najisto a žalovaný ji nemohl ovlivnit, současně se však s ohledem na úřední záznam ze dne 28. 11. 2022 policie podává, že celý proces je „v chodu“ a je zde reálný předpoklad, že k vydání náhradního cestovního dokladu v dohledné době dojde. Lze rovněž souhlasit se žalovaným, že se ze spisu nepodává překážka, která by bránila realizaci vyhoštění žalobce zpět do Maroka. Nic ani nenásvědčuje tomu, že by snad marocké úřady žádost ředitelství služby cizinecké policie ignorovaly. Do doby vydání náhradního cestovního dokladu nemohly být zahájeny úkony spojené se samotným zabezpečením přepravy žaloby (přepravních dokladů), kterou žalovaný v rozhodnutí o prvotním zajištění odhadl na 30 dnů. Přestože tedy důvody pro stanovení konkrétní doby, po kterou žalovaný prodloužil zajištění žalobce, nejsou v rozhodnutí explicitně uvedeny, lze tuto dobu ze spisu zjistit a odůvodnění prodloužení doby zajištění žalobce ob stojí, byť lze takový případ označit jako hraniční. Nutno dodat, že délku doby spojenou s realizací vyhoštění ovlivnil sám žalobce tím, že vstoupil na území České republiky neoprávněně a bez dokladu totožnosti.

16. Ve zbytku jsou již žalobní tvrzení o porušení příslušných ustanovení správního řádu, Listiny základních práv a svobod a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv formulovány značně obecně. V rozsahu, v jakém byly provázány s námitkami ohledně důvodů zajištění a jeho délky, se s nimi již krajský soud vypořádal výše a ve zbytku se krajský soud omezuje na konstatování, že v napadeném rozhodnutí ani v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal žádné porušení správního řádu ani základních práv žalobce, které by mělo negativní vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bližší vypořádání těchto námitek již krajskému soudu neumožňuje jejich obecný obsah.
17. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud dodává, že s ohledem na rozhodnutí o žalobě do 15 dnů od jejího podání již nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku.
18. Žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, ale podle obsahu spisu mu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 22. prosince 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje

